

OŚRODEK DOKUMENTACJI

I STUDIUM PONTYFIKATU

JANA PAWŁA II

WSPÓŁPRACA - *nabieramy obrotów*

Drodzy Przyjaciele Fundacji Jana Pawła II i Ośrodka Pontyfikatu!

Obchody 35-lecia Fundacji JP II już za nami. Bogatsi o wspomnienia pięknej historii idziemy do przodu, z nowymi projektami na przyszłość. Część już realizujemy. W związku z tym poprosiliśmy kilka osób, by opowiedziały o współpracy z nami. Zapytaliśmy też doktorantów, którzy odwiedzili Ośrodek, by wskazali nam nowe propozycje wspólnego działania. Jesteśmy przekonani, że właśnie dzięki współpracy Ośrodek będzie stawał się tym, czym ma być: miejscem pogłębionej refleksji i formowania nowych inicjatyw, platformą spotkania dla środowiska Fundacji, dla Kół Przyjaciół, dla pokrewnych instytucji

i osób dzielących z nami zainteresowanie życiem i nauczaniem Jana Pawła II. Nie możemy być magazynem z książkami, muzealiami, materiałami archiwalnymi, lecz chcemy być „ośrodkiem” pulsującym życiem, „trybem”, który wprawia w ruch większy mechanizm, jakim jest Fundacja, czy też inne „trybiki”, obejmując osoby i instytucje. E-Biuletyn, który oddajemy do Waszych rąk, ma służyć temu celowi, by „nabrać obrotów”, czyli zwiększyć oddziaływanie dobra, jakie zrodziło się dzięki Janowi Pawłowi II i jakie może rodzić się w nas i tam, gdzie żyjemy.

„Jan Paweł II filozof i teolog, wielki pasterz Kościoła, pozostawił po sobie obfitą spuściznę pism i inicjatyw. O tych cennych darach nie można zapomnieć. Powierzamy wam, drodzy członkowie i przyjaciele Fundacji, zadanie zgłębiania oraz ukazywania przyszłym pokoleniom bogactwa jego przesłania”

GŁOSY Z FUNDACJI

DOBRE MIEJSCE REALIZACJI POMYSŁÓW

Bożena Pawłowska-Kilanowski – prezes Koła Przyjaciół Fundacji Jana Pawła II w Saskatchewan w Kanadzie; członek Związku Pisarzy Polskich na Obczyźnie w Londynie i Zrzeszenia Literatów Polskich im. Jana Pawła II w Chicago.

Jubileusz 35-lecia Fundacji Jana Pawła II, obchodzony w październiku 2016 r. w Rzymie, sprzyjał nie tylko wspólnym celebracjom dziękczynnym, ale też spotkaniom w gronie przyjaciół i zacieśnianiu wzajemnych relacji. Świętowaniu towarzyszyły inne ciekawe inicjatywy, jak choćby edycja okolicznościowych publikacji przygotowanych przez Ośrodek Dokumentacji i Studium Pontyfikatu Jana Pawła II. Miałam przyjemność współredagować jedną z nich. Pomysł powstania tomiku *Pisane sercem. Poetycki dyptyk dla św. Jana Pawła II* zrodził się podczas spotkania prezesów Kół Przyjaciół Fundacji Jana Pawła II z okazji pierwszej rocznicy kanonizacji naszego Patrona. Była to zatem inicjatywa oddolna, zrodzona z pragnień środowiska skupionego wokół Fundacji, w realizacji której Ośrodek odegrał kluczową rolę. Dziękuję za współpracę z zespołem redakcyjnym (ks. dyr. Andrzejem Dobrzyńskim, Justyną Staroń, doktorantką z KUL, s. Remigią Sawicką i s. Julią Knurek). Nawiązany kontakt przynosi dalsze owoce. Kontynuowany jest choćby poprzez różne formy propagowania działalności Ośrodka, m.in. on-line, za pośrednictwem Facebooka.

Warto inicjować nowe przedsięwzięcia i zwracać się ze swoimi pomysłami do Fundacji, aby poprzez współpracę „nie ustawać w tym dobrym dziele”, o co nas prosił założyciel Jan Paweł II. Choćby po to, „aby myśl i kultura polska była obecna w świecie”, jak przypomniał ks. kard. Stanisław Dziwisz w wypowiedzi udostępnionej ostatnio na facebookowym profilu Ośrodka.

KOPALNIA INSPIRACJI

Często we wspomnieniach wracam do październikowego Jubileuszu 35-lecia Fundacji Jana Pawła II w Rzymie. Podziwiam, jak dobrze został przygotowany! Połączył program religijny, część wspomnieniową i towarzyską! Klimat Domu Polskiego jest wspaniały, przeżyliśmy w nim piękne dni.

Doświadczyliśmy wspólnoty z Polakami przybyłymi z różnych stron świata i poczucia, że oto wszyscy znaleźliśmy się po prostu w domu. To niezwykle ważne, że Polacy mają w Rzymie swoje miejsce. Najściślej łączy nas dumą z żywego wciąż

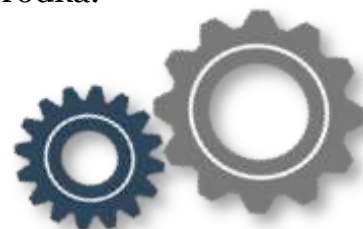

świadczenia świętości Papieża Polaka. Dziś Jan Paweł II jednoczy nas oraz inspiruje do wspólnego działania. Ufam, że Fundacja Jana Pawła II nadal będzie się rozwijać, w czym wielką pomocą będzie Ośrodek Pontyfikatu. Jak istotna jest jego działalność, pokazały m.in. uroczystości jubileuszowe, zwłaszcza zorganizowane przez Ośrodek spotkanie wspomnieniowe i publikacje okolicznościowe – choćby kolejne wydanie *Przemówień papieskich do Fundacji Jana Pawła II. Nie ustawajcie w tym dobrym dziele*, a także pięknie zaprezentowany podczas wieczorku poetyckiego tomik wierszy dla Jana Pawła II. Niezwykle zaciekała opowieść o historii darów dla Papieża, wyeksponowanych w Domu Polskim (ważna byłaby publikacja na ten temat!). To wszystko utwierdziło mnie w przekonaniu, że Ośrodek Pontyfikatu to nie tylko bogata baza dokumentów, muzealiów, lite-

Barbara Skowrońska – historyk, wydawca, redaktor; w latach 1990–1998 redaktor naczelna Encyklopedii PWN, autorka wielu artykułów i audycji radiowych.

ratury naukowej. To również miejsce powstawania i realizowania projektów adresowanych zarówno do członków Fundacji, jak i do każdego, komu drogie są wartości prawdziwie ludzkie, uniwersalne. Same zbiory stanowią kopalnię inspiracji! Wydaje się, że obecnie najpilniejszą sprawą pozostaje zainteresowanie młodego pokolenia, zwłaszcza fundacyjnych stypendystów, działalnością Ośrodka.

OTWARCI NA WSPÓŁPRACĘ

WOŁONTARIAT – WAŻNA SPRAWA!

Jestem „starożytniczką” i wykładam przedmioty klasyczne na uniwersytecie kanadyjskim.

Z Ośrodkiem Dokumentacji i Studium Pontyfikatu zetknęłam się po raz pierwszy w 2007 r., kiedy przyjechałam do Rzymu przygotować kurs sztuki i architektury antycznej dla studentów MacEwan University w Edmonton. Zadziwiła mnie wtedy wielorakość kolekcji dzieł, pamiątek, darów – wszelkich aspektów pontyfikatu św. Jana Pawła II, do którego, jak chyba wszyscy Polacy, mam szczególne nabożeństwo. Kilkunastoletnia praca w Muzeum Narodowym w Warszawie, która poprzedziła moją emigrację, uzmysłowiła mi, jak ogromną pracę trzeba wykonać, żeby te zbiory opracować.

W następnych latach z po-

dziwem obserwowałam, jak przybywa publikacji i opracowań myśli naszego wielkiego Rodaka.

Od roku 2008, co dwa lata, przyjeżdżam na trzy tygodnie na via Cassia z grupą studentów kanadyjskich. Dzięki pobytowi w Domu Polskim moi studenci nie tylko poznają sztukę rzymskiego antyku, ale i dziedzictwo chrześcijańskie – przede wszystkim natomiast Papieża Polaka. Wielu moich adeptów nie miało pojęcia, że Jan Paweł II był Polakiem. Przyznam, że kiedy się zorientowałam, jak często jego imię nic albo prawie nic nie mówi współczesnym młodym ludziom w Kanadzie, zawstydziłam się, ponieważ to też wina moja i naszych środowisk emigracyjnych.

Od kilku miesięcy włączam się bardziej konkretnie w prace

Maria Kozakiewicz – profesor przedmiotów klasycznych na MacEwan University w Edmonton, w Kanadzie.

Ośrodka.

Prowadzę na jego stronie internetowej tygodniowy blog po angielsku, choć wiem, że to niewiele. Jeżeli jednak każdy i każda z nas doda odrobinę znajomości czy języka, czy środowiska, świadectwo wiary i miłości Jana Pawła II dotrze do większej liczby osób. Ewangelizacja we współczesnym świecie stała się koniecznością.

W 1999 r. do Radzymina – „Miasta Cudu nad Wisłą” – przyjechał Papież Polak, aby podziękować żyjącym jeszcze wówczas kombatantom Bitwy 1920 r. za wolną Polskę. Od kilku lat powstaje w Radzyminie sanktuarium jako wotum dziękczynne za życie i pontyfikat Papieża. Budowanie murów świątyni, choć bardzo ważne, nie jest jedynym celem naszych działań. W 2014 r. powołano Fundację Jan Paweł II „Nasz Papież”, w hołdzie Bogu za życie i pontyfikat św. Jana Pawła II. Powstała ona w odpowiedzi na włączenie Papieża Polaka w poczet świętych. Święci są darem dla całego Kościoła, darem uniwersalnym, ale też wyzwaniem i źródłem inspiracji w podejmowaniu zadań, do jakich wzywa nas współczesny świat. Czytelne świadectwo Jana Pawła II zaowocowało powołaniem do życia wielu dzieł, których priorytet, chociaż podobne, realizowane są różnymi metodami. Tak dzieje się z naszą instytucją i wa-

CO NAS ŁĄCZY? WSPÓLNE CELE

Katarzyna Figura – wiceprezes Fundacji Jana Pawła II „Nasz Papież” w Radzyminie.

tykańską Fundacją Jana Pawła II, zwłaszcza z działającym w jej ramach Ośrodkiem Pontyfikatu. Drogę wspólnych działań wyznaczyły cele statutowe, które realizują się na polu edukacji.

Wspólnie z Ośrodkiem zorganizowaliśmy trzy sesje popularnonaukowe adresowane do wszystkich, którzy chcą żyć nauczaniem Jana Pawła II. Przede wszystkim do ludzi młodych, którzy, dokonując wyborów, pragną czerpać z postaw swoich autorytetów. Spotkaniom towarzyszą konkursy międzyszkolne (plastyczne, wiedzy historycznej, multimedialne, literackie) o wielkich Polakach,

przeprowadzane na poziomie gimnazjów i liceów. W gronie prelegentów znajdują się przedstawiciele środowisk akademickich, literaci, naukowcy, pedagodzy. W sesjach stale uczestniczy dyrektor Ośrodka ks. Andrzej Dobrzyński.

Fundacja Jan Paweł II „Nasz Papież” od początku wspiera wydawniczą działalność Ośrodka poprzez promocję i rozpowszechnianie publikacji. Przyszłość wskaże zapewne nowe formy współpracy. Planując inicjatywy i wydarzenia, liczymy na zaangażowanie Ośrodka Pontyfikatu.

OKIEM AKADEMIKÓW

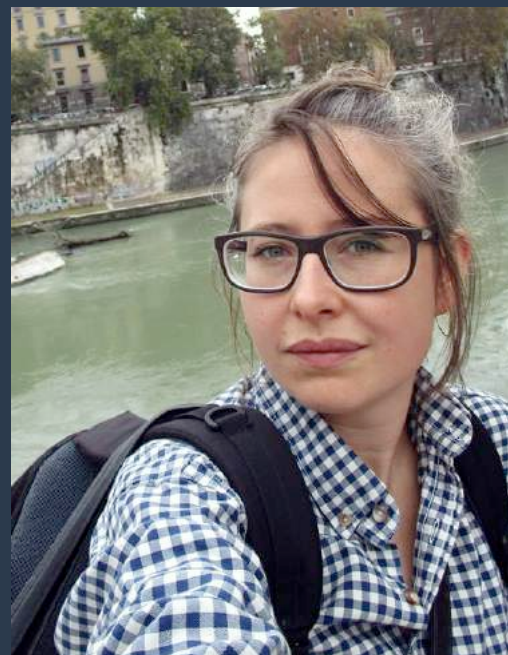
EDUKACYJNE WYZWANIA

Dom Polski zapamiętam jako miejsce, w którym drogi nie tylko się krzyżują, ale pojawiają się nowe ścieżki, dotychczas niedostrzegalne. To Dom, który otwiera na ludzi, na wiarę, na wspólnotę. Przemienne wrażenie wywarły na mnie zbiory Ośrodka Dokumentacji i Studium Pontyfikatu. Szczególnie poruszyły mnie dary, które niosą w sobie pamięć bolesnych, wręcz przerażających przeżyć. Pamiątki z obozów koncentracyjnych, hitlerowskich więzień czy komunistycznych gułagów. Te dary – brzemiona niejako – ofiarowane Janowi Pawłowi II mówią o nadludzkim cierpieniu, które zostało przezwyciężone. Stanowią poruszające świadectwo wiary i przywiązania do Papieża. Łatwo jest dzielić się radością, trudniej cierpieniem. Tym ostatnim wyłącznie z naj-

bliższymi. Przez takie dary dzieli się brzemień z ofiarującym.

Niezwykłe bogactwo zbiorów Ośrodka Dokumentacji i Studium Pontyfikatu napełniło mnie głębokim pokojem. Dlaczego? Choćby przez fakt, że wszystkie dary, choć tak różne, traktowane są z jednakowym szacunkiem. Dla każdego, choćby najzwyczajszego, znalazło się miejsce. To wspaniała lekcja chrześcijańskiej otwartości, która niczego ani nikogo nie wyklucza. Ponadto świadectwo chrześcijańskiego uniwersalizmu, który na wspólnym fundamencie wiary pielęgnuje to, co odmienne.

Niewątpliwie największym bogactwem Ośrodka jest dokumentacja pontyfikatu Jana Pawła II, ale kluczem (jednym z wielu), który mógłby posłużyć do jego odczytania, równocześnie

Ewa Chudyba – historyk filozofii, pedagog, doktorantka w Instytucie Kulturoznawstwa Akademii Ignatianum w Krakowie.

łączącym się ze zbiorami, jest wspomniana różnorodność. Na kanwie tego wątku – poszanowania różnorodności, wyrastającego z chrześcijańskiej miłości, która każdego przyjmuje – widzę szerokie pole działania dla Ośrodka, zarówno na płaszczyźnie edukacyjnej, jak i promocyjnej.

Obecnie wiele mówi się o różnorodności i tolerancji. Niestety często pojęcia te służą jako przesłanki relatywizmu

aksjologicznego, propagującego względność wszelkich wartości. To jeden z żywych aspektów ofensywnych dążeń do sekularyzacji czy wręcz ateizacji społeczeństwa. W dominującym obecnie nurcie myślowym, jakim jest postmodernizm, różnorodność – rozumiana jako przesłanka relatywizmu – wyklucza się z uniwersalizmem. Co więcej, postmodernizm, głosząc koniec meta-narracji, utożsamia uniwersalizm z totalitaryzmem i sprowadza jedność do ujednociania. W związku z powyższym

uważam, że niezwykle potrzebna byłaby edukacja w zakresie uniwersalizmu, który nie wyklucza różnorodności w dążeniu do jedności, która nie wymaga od jednostki standaryzacji, ale przeciwnie – pozwala osobie odkryć i zachować pełnię siebie. W tym dostrzegam istotę chrześcijańskiego personalizmu, który tak mocno uobecnia się w nauczaniu Jana Pawła II.

W moim odczuciu jednym z dominujących rysów pontyfikatu Jana Pawła II było otwarcie na różnorodność – także dróg

prowadzących do Boga i przeżywania transcencji – we wzajemnym poszanowaniu i życzliwości. Ta niezwykła otwartość Papieża zawsze robiła na mnie duże wrażenie.

Właśnie o tym opowiadają tak bogate zbiory Ośrodka. Projekt edukacyjny o „różnorodności chrześcijańskiego uniwersalizmu” można byłoby realizować pod hasłem „Wiele opowieści – jedna historia. Historia zbawienia”. Pole możliwości, jakie się tu otwiera, jest ogromne.

Dorota Bełtkiewicz – filolog polski-logopeda, bibliotekarka i bajkoterapeuta, autorka utworów dla dzieci, absolwentka Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie, doktorantka Akademii Ignatianum w Krakowie.

ZOBOWIĄZANIE WOBEC NAJMŁODSZYCH

Przybliżanie św. Jana Pawła II młodszej młodzieży i dzieciom, które – z racji przestrzeni czasowej – osobiście i świadomie nie doświadczyły już pontyfikatu polskiego Papieża, jest bardzo istotne. Trzeba wspierać młodych i najmłodszych w odkrywaniu Ojca Świętego. Ważną rolę pełnią tu rodzina, szkoła, parafia, media, placówki kulturalno-oświatowe.

Jedną z instytucji, której misją jest szerzenie wiedzy o życiu, osobie i nauczaniu Papieża Polaka jest Ośrodek Dokumentacji i Studium Pontyfikatu Jana Pawła II w Rzymie. Bogate zbiory muzealne – obejmujące otrzymane przez Papieża dary oraz osobiste pamiątki – czynią historię jego życia „namacalną” dla

odwiedzających. Kontakt z tymi cennymi przedmiotami jest możliwy przy okazji pielgrzymek, rekolencji organizowanych przez parafie, szkoły, czy też podczas pobytów rodzinnych oraz indywidualnych w Domu Polskim. Skatalogowane i sfotografowane eksponaty można obejrzeć także na stronie internetowej Ośrodka.

Interesujące materiały znajdują się również w bibliotece, która obejmuje: lektorium, księgozbiór papieski, dysertacje naukowe, książki dedykowane, czasopisma oraz dokumentację prasową w różnych językach, co stanowi doskonale źródło wiedzy o Papieżu dla peda-

gogów, wychowawców, katechetów, rodziców oraz dla samej młodzieży. Organizowane przez Ośrodek sympozja, konferencje naukowe i seminaria pogłębiają wiedzę dorosłych o Janie Pawle II, którą mogą przekazać kolejnym pokoleniom. Ośrodek jest aktywny w Internecie i bliiski, mimo odległości, osobom, które nie mogą przyjechać do Rzymu. Kompletna i interesująca strona internetowa, działalność w mediach społecznościowych – poprzez zamieszczanie myśli Jana Pawła II, prowadzenie videocyklu „Znani o nas...”, publikację videokomenta- rza do Ewangelii ks. Andrzeja Dobrzyńskiego, dyrektora Ośrodka, możliwość

wglądu on-line do zasobów Ośrodka dzięki zainstalowanej w serwisie wyszukiwarce internetowej, a także stały kontakt z odbiorcami przez komunikaty, życzenia ilościowe – służy stałemu poszerzaniu wiedzy o Janie Pawle II, podtrzymywaniu pamięci o nim także u tych, którzy pamiętań osobiście Go nie mogą.

Warto poczynić wszelkie starania, by mali i młodzi inspirowali się postacią polskiego Papieża, który jest nie tylko wielkim autorytetem i wzorem, lecz także osobistym przewodnikiem na drodze życia.

AKTUALNOŚCI

3 listopada 2016 r. w Liceum im. C. K. Norwida w Radzyminie pod hasłem „Wolność czy zniewolenie – paradoksy XXI wieku” odbyła się sesja popularnonaukowa, nad którą patronat objął Ośrodek Dokumentacji i Studium Pontyfikatu. W pierwszej, naukowej części spotkania uczestnicy wysłuchali referatów zaproszonych gości, wśród nich ks. Andrzeja Dobrzyńskiego, nt. wolności w perspektywie pontyfikatu i twórczości Jana Pawła II. W drugiej części rozstrzygnięto konkurs „Wielcy Polacy: Cyprjan Kamil Norwid i św. Jan Paweł II”, którego współorganizatorem – obok Fundacji „Nasz Papież” przy parafii św. Jana Pawła II w Radzyminie

oraz Zespołu Szkół Ogólnokształcących w Radzyminie – był nasz Ośrodek. Spotkanie z radzyimińską młodzieżą uwieńczył wywiad z ks. Andrzejem Dobrzyńskim, przeprowadzony przez uczniów z redakcji szkolnej gazetki „Skrzydła Jedyńki”. Młodzi dziennikarze pytali o prace Ośrodka, publikacje i pontyfikat Jan Pawła II. Wywiad ukazał się w listopadowym numerze czasopisma.

14 listopada 2016 r. w Domu Jana Pawła II odbyło się spotkanie z doktorantami z Instytutu Kulturoznawstwa Akademii Ignatianum w Krakowie. Tygodniowy pobyt studentów w Rzymie, związany z realizowanym przez nich projektem edukacyjnym, stał się dla nas okazją do zapoznania ich z działalnością Fundacji oraz zaprezentowania Ośrodka jako miejsca inspirujących poszukiwań naukowych. Spotkanie przyniosło obopólne korzyści, o czym świadczą zamieszczone w biuletynie teksty (zob. str. 7-8), w których doktoranci dzielą się nie tylko swoimi spostrzeżeniami na temat Ośrodka, ale też twórczymi pomysłami na nowe przedsięwzięcia.

29 grudnia 2016 r. w telewizyjnym magazynie „Halo Polonia”, zrealizowanym przez TV Polonia, wyemitowano odcinek poświęcony Domowi Polskiemu Jana Pawła II w Rzymie. Obecna w warszawskim studio telewizyjnym Ewa Bednarkiewicz, prezes Towarzystwa Przyjaciół Fundacji Jana Pawła II, opowiedziała o naszej instytucji i prowadzonych przez nią dziełach. Dzięki połączeniu internetowemu w programie wziął udział również ks. Andrzej Dobrzyński, który przybliżył widzom działalność Ośrodka Pontyfikatu. Materiał filmowy udostępniono na „Halo Polonia – O działalności Domu Polskiego JPPI w Rzymie”.

FACEBOOKOWE INICJATYWY

Ośrodek Pontyfikatu Jana Pawła II, również ze względu na swą rzymską lokalizację, cieszy się wizytami znanych osób ze świata sztuki, kultury i nauki oraz ludzi Kościoła. Podczas spotkań zapytaliśmy naszych gości o opinię na temat działalności Ośrodka oraz zgromadzonych w nim zbiorów. W efekcie narodził się cykl „**Znani o nas...**”. Na profilach

społecznościowych Ośrodka Pontyfikatu (YouTube i Facebooku) regularnie zamieszczamy filmiki z wypowiedziami odwiedzających nas osób. Te głosy są dla nas nie tylko zachętą do troski o powierzone nam dzieło, ale też źródłem inspiracji do szukania nowych dróg realizowania celów. Oto fragmenty niektórych z nich. Zapraszamy do obejrzenia całego cyklu!

Dr Ewa Czackowska – „Działalność Ośrodka jest dzisiaj jeszcze ważniejsza [niż w przeszłości] – im więcej czasu upływa od śmierci Jana Pawła II, tym ważniejsze jest kultywowanie nie tylko pamięci o nim, ale też jego nauczania. Trzeba stwarzać warunki młodemu pokoleniu do zapoznawania się z dorobkiem Papieża”.

Dr Andrzej Grajewski – „Ośrodek ma nieocenione znaczenie dla każdego, kto fascynuje się pontyfikatem Jana Pawła II, kto próbuje go badać, studiować nie tylko ze względu na miejsce, ale również dlatego, że ma niepowtarzalne zbiory. Miałem przyjemność zapoznać się z nimi. Drogi każdego, kto chce studiować ten Pontyfikat, powinny prowadzić do Ośrodka”.

Kard. Stanisław Dziwisz – „Cieszymy się osiągnięciami Ośrodka Pontyfikatu. Publikacje, kontakty, konferencje – to jest to, na czym Janowi Pawłowi II zależało, aby myśl polska, kultura polska były obecne w świecie”.

Skrzynka Intencji to inicjatywa wyrosła z przekonania, że gromadzącą się wokół Ośrodka społeczność powinna łączyć nie tylko pasja poznawania osoby Papieża Polaka i zgłębiania jego nauczania, ale też wzajemna troska wyrażana poprzez wspólną modlitwę. Dlatego chcemy tutaj, w Rzymie, w Domu Polskim przy relikwiach Jana Pawła II i przez jego wstawiennictwo polecać Bogu intencje przesłane na nasz adres mailowy (<mailto:info@jp2doc.org>) lub na FB Ośrodka. Skrzynka Intencji powoli zapełnia się prośbami napływającymi z różnych stron świata. Zachęcamy do podjęcia inicjatywy!

Uwaga! Przebudowujemy naszą stronę internetową. Zmieni się nie tylko jej wygląd, ale też funkcjonalność. Dzięki wprowadzonym modyfikacjom korzystanie z serwisu będzie prostsze również dla użytkowników urządzeń mobilnych. Obok polskiej, włoskiej i angielskiej pojawią się też nowe wersje językowe: hiszpańska i francuska.

KONTAKT

Ośrodek Dokumentacji i Studium
Pontyfikatu Jana Pawła II

Via Cassia, 1200
00189 ROMA
ITALY

Centrala: (+39) 06 303 65 181

Fax: (+39) 06 303 103 99

Email: <mailto:info@jp2doc.org>

Web info@jp2doc.org